LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GAIRSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1939, at Post Office, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 49. KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO-DECEMBER 16, 1954 VOL.METAI XXXVIII

Dienos Klausimai

Gruodžio 9-tą Jungtinės Tautos 45 balsais prieš 5 balsus pasmerkė komunistinę Kiniją už įkalinimą 11-kos amerikiečių lakūnų. Kaip žinoma, raudonieji lakūnus, patekusius nelaisvėn, apkaltino šnipais ir įkalino. Prieš pasmerkimo rezoliuciją balsavo tik sovietinis blokas.

Kad sumažint rezoliucijos reikšmę, Sovietų atstovas Sobolev iškėlė skundą prieš U. S., kaltinant agresija nukreipta prieš komunistinę Kiniją. Mat, amerikiečiai yra įsipareigoję ginti Formosa salą, kurioje sukoncentruotos nacionalistų jėgos. Komunistai užtai griežia dantį, kad dėl amerikiečių jie negali tos salos paimti savo kontrolėn.

Jungtinės Tautos, priimdamos pasmerkimo rezoliuciją, įpareigojo patį generalinį sekretorių Dag Hammarskjold rūpintis išlaisvinimu ne tiktai tų 11-kos amerikiečių lakūnų, bet ir kitų alijantų kareivių Korėjos karo laiku patekusių raudonųjų nelaisvėn. Tai yra aiškus karo paliaubų sutarties laužymas iš komunistų pusės.

Rezoliucijos priėmimas yra didelis moralinis U. S. laimėjimas. Ar užteks raudoniesiems tokio pasmerkimo, ar priseis griebtis naujų ir daug griežtesnių priemonių išlaisvint įkalintuosius—parodys ateitis.

* * *

Maskva ir toliau deda visas pastangas sulaikyti vakariečius nuo vakarinės Vokietijos ginklavimo ir įtraukimo į bendrąjį apsigynimo frontą. Vėliausias Maskvos žygis—pasiuntimas naujos "gąsdinančios" notos Jungtinėms Amerikos Valstybėms, Anglijai ir Prancūzijai. Toje notoje Maskva įspėja, kad jeigu Paryžiaus paktas, leidžiantis vakarinei Vokietijai ginkluotis bus ratifikuotas, tai Maskva pasistengs dar daugiau sustiprinti Sovietinės Rusijos ir satelitinių šalių ginklavimasi, derybos Vokietijos suvienijimo klausimu bus neįmanomos, diskusijos nusiginklavimo reikalais bus bergždžios ir pastangos susitart Austrijos nepriklausomybės reikalu nueis niekais. Argi čia nėra naujas pasityčiojimas iš vakariečių. Jau eina 10-ti metai kaip karas Europoj užsibaigė, tuo tarpu su Kremlium nepasiekta nei vienos svarbesnės sutarties, kuri būtų sugrąžinusi nepriklausomybę ne tik Vokietijai ir Austrijai, bet ir kitoms prieš karą buvusioms laisvoms ir nepriklausomoms valstybėms. Virš šimto milijonų buvusių jungų.

* * *

Pereitą savaitę persiorganizavo Japonijos vyriausybė. Ilgamečio premjero Shigeru Yoshida vietą užėmė Ichiro Hatovama. Naujasis premjeras ketina ir toliau palaikyti gerus santykius su U. S., vienok jis stovi ir už pagerinimą santykių su Sovietų Rusija ir komunistine Kinija, ypač praplečiant prekybą. Pažymėtina, kad naujoj vyriausybėj užsienių reikalų ministerio vietą užėmė Mamoru Shigemitsu, buvęs karo metu ministeriu. Shigemitsu buvo pasmerktas, kaip karo kriminalistas, vienok išvengė kitų nusikaltėlių likimo—mirties bausmės.

PAVERGTŲJŲ JUNGTINIŲ TAUTŲ SEIMO REZOLIUCIJA DĖL MASKVOS KONFERENCIJOS

PRIIMTA NEPAPRASTAJAME POSĖDY 1954 M. GRUODŽIO 3 D.

Protestuodami prieš Maskvoje ivykusia konferenciją, Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai susirinko PJT Seimo nepaprastojo posėdžio šių sovietų pavergtųjų valstybių tikrajam nusistatymui pareikšti.

1. Mes konstatuojame, kad Maskvos konferencijoje mūsų valstybių vardu dalyvaujančios vadinamosios vyriausybės yra sovietų mūsų pavergtosioms tautoms primestos marionetės, neatstovaujančios nei mūsų tautų valios, nei jų teisingų interesų, nei tikrų nusiteikimų. Šios marionetės susirinko Maskvoje sovietų iš anksto sukonstruotos sistemos sutarties ar susitarimo formą priimti. Šios marionetės dabar tik suviešina ligšiol slėptųs pasiruošimus karui. Maža to, nauji pančiai dedami mūsų nepatenkintoms tautoms, kad padidintų sovietijos priespaudos naštą.

2. Mes todėl iškilmingai protestuojame prieš mūsų valstybių vardu Maskvai atsidavusių marionetinių vyriausybių atstovų pasirašytų betkurių įsipareigojimų galiojimą. Mes skelbiame tokius įsipareigojimus niekiniais. Nukreiptas prieš Vakarus, sukonstruotas prieš mūsų tautų valią šis naujas sovietų grąsinimas tik grąsinimu tegali būti laikomas ir todėl laisvojo pasaulio turi būti atmestas.

3. Mes taip pat griežtai protestuojame prieš Kremliaus akciją skubos keliu paversti mūsų tautas sovietų imperialistinio karo mašinos patrankų maistu, o mūsų valstybių teritorijas—priešakinėmis karinėmis bazėmis agresijos tikslams.

4. Mes laisvąjį pasaulį užtikriname, kad mūsų tautos tvirtai ir nesvyruojamai apsisprendusios skirti visas savo jėgas sovietų pavergtųjų mūsų tėvynių kilniausiam išlaisvinimo galimai veikesniam įsijungimui į laisvąjį pasaulį, nuo kurio prieš savo valią jos buvo sovietų prievarta atplėštos.

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

SESUTĖS IR BROLIAI!

Niekas mūsų nežinome, kodėl lietuvių tauta įsikūrė ne kur kitur, o prie Baltijos jūros rytinio kranto, ant kelio slavams į vakarus ir germanams į rytus. Bet mes visi žinome, kad per eilę šimtmečių Rusija ir Vokietija mūsų tautą kaip girnose mala. Tiesa, lietuvis atsparus. Nepasiduoda. Tik tada, kai Lietuva galingųjų kaimynų buvo pavergta ir išdraskyta, nemaža lietuvių svetimose šalyse turėjo gyvenimą kurtis. Pavergėjas nesirūpino krašto gerove. Vargas kerojo. Vyrus į rekrutus gaudė. Spaudą ir tikėjimą persekiojo. Laisvės kovotojus žiauriai baudė. Dėl visa to per eilę metų apie trečdalis mūsų tautos iš Lietuvos išvyko į laisvę mylinčias šalis. Ši gausi išeivija Lietuvai daug gera yra padariusi. Daug gera tebedaro ir ateityje galės daryti. Tačiau ir pačiai išeivijai graso vienas didelis pavojus—savo lietuvybės netekti.

Buvo laikai, kada Amerikos lietuvybė gražiai gyvavo. Bet to jau nebėra. Mūsų tėvų ar mūsų pačių sunkaus darbo aukomis statytos bažnyčios vis mažiau beturi lietuvių. Mūsų parapinės mokyklos didžiąja dalimi papildomos nelietuvių vaikų. Mūsų draugijos pamažu miršta, mirštant jų narlams. Mūsų parengimai nesulaukia to susidomėjimo, koks būdavo seniau. Mūsų jaunimas vis labiau atitrūksta nuo savo tėvų tradicijų, lietuvių kalbos ir pačios lietuvybės. Tik trisdešimt tūkstančių naujų ateivių atnešė gėl naują lietuvybės [illegible] kilimas veikiai jas slūgti.

Kas daryt, kad lietuvybė neišblėstų? Reikia lietuviams kuo daugiau tarpusavyje bendrauti. Lietuvių jaunimui reikia tarpusavyje bendrauti savoje sporto aikštėje, savuose jaunimo namuose, savoje lietuviškoje mokykloje, savoje lietuviškoje šeimoje. Ar galima to pasiekti? Vieniems atrodo, kad ne. Jie nuleidžia rankas. Jų šūkis—prieš vėją nepapūsi. Kitiems atrodo, kad išeivijos ir čia gimusiųjų lietuvybė, tiesa, turi sunkumų. Bet jie yra nugalimi. Išeivija ir jos prieauglis, jei tik norės ir stengsis, gali savo lietuviškumą išlaikyti. Gali išlaikyti savo kalbą, savo tradicijas, papročius ir meilę savajai tautai, sykiu būdama ištikima ir savo naujajai tėvynei. Ir kaip dažnai girdime įžymių amerikiečių žodžius: "Būkite geri lietuviai, nepamirškite savo kalbos ir savo vaikus jos išmokykit; būkite ištikimi savo tėvų ir protėvių tėvynei ir būsite geri amerikiečiai."

Ir šiandien labiau kaip betkada mums visiems reikia imtis žygių lietuvybei gaivinti ir stiprinti. Kitų kraštų lietuviai savo lietuvybės reikalams turi bendrą visų lietuvių organizaciją.

Ir Amerikoj bendruomenės organizacijai pradžia padaryta jau 1951 m., sudarant organizacinį komitetą, trumpai LOKu vadinamą. 1952 m. vasario 15 dieną Connecticut valstybės sekretoriatas įregistravo Nr. 33840 ir pačią lietuvybės išlaikymo organizaciją—"Lithuanian American Community of the United States of America". 1952 m. kovo 6 d. organizacinis komitetas priėmė ir laikinąją tos organizacijos konstituciją. Pagal ją Amerikos Lietuvių Bendruomenės Taryba rūpinasi lietuvybės išlaikymu. Tarybą renka visi Amerikos lietuviai sulaukę 18 metų amžiaus. Organizacinis komitetas jau sudarė komisiją tarybos rinkimams pravesti. Komisija nustatys rinkimų tvarką. Tačiau ir gražiausia rinkimų tvarka lietuvybei ne ką beduos, jei patys lietuviai nesidomės tarybos sudarymu, nedalyvaus rinkimuose ir neateis rinkimų komisijai į talką. Organizacinis Komitetas nuoširdžiai kviečia visų kolonijų lietuvius susidomėti tarybos rinkimais ir neatsakyti savo talkos bei pagelbos.

Amerikos lietuvių istorijoje tai pirmi tokio masto rinkimai. Jie bus liudijimas mūsų tautinės vienybės ir mūsų lietuvybės gajumo.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt!

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Organizacinis Komitetas: Prel. J. Balkūnas, pirmininkas, Maspeth, L. I., N. Y.; Dr. M. J. Colney, I-sis vicepirmininkas, Waterbury, Conn.; Dr. P. Vileišis, II-rasis vicepirmininkas, Waterbury, Conn.; W. M. Chase iždininkas, Hartford, Conn.; A. Saulaitis, sekretorius, Waterbury, Conn.; M. Blažas, komiteto narys, New York, N. Y.; P. Vainauskas, nario antrininkas, New York, N. Y.; J. Vilkaitis, narys, Thomson, Conn.; K. Bielinis, narys, New York, N. Y.

DĖL MASKVOS KONFERENCIJOS

Lietuvos Delegacijos Pirmininko V. Sidzikausko kalba, pradedant Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimo Nepaprastąjį Posėdį gruodžio 3, 1954 m.

PJT Seimo Nepaprastąjį Posėdį pradedame. Šis posėdis sukviestas pareikšti protestui prieš Maskvoje įvykusią vadinamą saugumo konferenciją.

Maža to, kad Kremliaus valdovai yra lygiai su Hitleriu atsakingi už II-jį Pasaulio karą ir už daugelį agresijos veiksmų prieš suverenines Centro ir Rytų Europos bei Azijos valstybes, jie taip pat, jau dešimti metai visomis jų galimoje esančiomis priemonėmis kliudo teisingą taiką ir teisėtą tvarką Europoje ir Azijoje atstatyti. Flagrantiškai laužydami visus dieviškąsias ir žmogiškąsias teises, jie tebetęsia [illegible] moralinio bei fizinio teroro režimą. Daugiau kaip prieš dvejis metus sovietų diplomatija pradėjo žygius paraližuoti laisvojo pasaulio pastangoms sukurti tokią saugumo sistemą, kuri įgalintų sustabdyti tolimesnį sovietinės ekspansijos dominavimą Europoje ir sudaryti būtinas sąlygas ryšium su sovietų agresija ir komunistine ekspansija kilusioms didžiosioms politinėms problemoms spręsti ir Europos taikai bei saugumui patikrinti.

Paryžiaus konferencija laisvąjai pokario Europos daliai davė politinės ir karinės konsolidacijos pagrindus. Tai yra konstruktyvus žingsnis į visos Europos, apjungtos bendrų tikslų ir bendros akcijos, saugumo sistema. Tik laisvos ir suvereninės valstybės, turinčios laisvų tautų laisva valia sudarytas vyriausybes, tegali būti šitokios Europos—Europos nuo Baltijos iki Juodųjų marių ir nuo Viduržemio jūros iki Atlanto—saugumo sistemos partneriai.

Lapkričio 29 sovietų užsienių reikalų ministeris Molotovas Maskvoje atidarė taip vadinamą saugumo konferenciją, dalyvaujant išimtinai sovietinėms marionetėms iš mūsų pavergtųjų kraštų. Savo atidaromoje kalboje savo klusniems statistams Molotovas pareiškė, kad, jeigu Paryžiaus sutartis įsigaliotų, sovietų pavergtieji kraštai "turi savo jėgas sujungti ir jas žymiai sustiprinti." Sovietų gynybos ministeris maršalas Bulganinas pastebėjo, kad Maskvos konferencijos tikslas yra sudaryti bendrą štabą ir jungtinę vadovybę.

Tikrumoje Maskvos konferencija yra ne kas kita, kaip Kremliaus valdovų desperatiškos pastangos gąsdinimais ir grąsymais klaidinti laisvąjį pasaulį ir kliudyti jo pastangas sovietų tolesnei agresijai sulaikyti bei patvarios teisingos Europos tvarkos sąlygoms sukurti.

Maskvos konferencijoje pavergtosios tautos nebuvo reprezentuotos. Savo dvasia jos tebesudaro laisvojo pasaulio dalį. Nuo jo prieš savo valią okupanto jėga jos yra atskirtos. Svetimos galybės mūsų tautoms primestos komunistinės marionetės pašauktos Maskvon savo viešpačiui naujiems įsakymams gauti ir sovietų agresiniams tikslams patarnauti.

Paslėptas Maskvos tikslas yra galimai pratęsti Europos ir Vokietijos padalinimą, tuo būdu ir Vakarų Europos silpninimą, kuris įgalintų Maskvą pagaliau tapti Europos viešpačiu.

[illegible] nesalima, kad Maskvos [illegible] rūšies būsimų konferencijų rezultate komunistiniai diktatoriai savo jau išmėgintus Tolimųjų Rytuose metodus gali bandyt panaudoti ir europinėje erdvėje, panaudojant tam pavergtąsias valstybes kaip priemonę. Vakarų Vokietijos apginklavimas gali būti pretekstu dar labiau pavergtąsias tautas smaugti, sovietinį orbitą monolitinti, generalinei linijai labiau palenkti, nei ikšiol yra buvę.

Todėl mūsų seimo pareiga šiuos faktus patvirtinti, laisvojo pasaulio dėmesį į jam spendžiamus sovietinius spąstus atkreipti ir pačias sovietų pavergtąsias tautas įspėti.

NUOŠIRDI PADĖKA

Malonūs giminės, draugai ir prieteliai! Nuoširdžiai dėkojam už išreikštą užuojautą; taipgi dėkojam visiems, kurie kokiu nors būdu padėjote laike mano mylimos žmonos ir šeimos motinos šermenų ir laidotuvių.

Kadangi buvo užprašyta virš šimto šv. Mišių ir daugybė gėlių, taip pat didelis būrys palydėjo į bažnyčią ir kapines, tai neįmanoma visus čia išvardinti.

Aš ir šeima viešai tariame nuoširdų ačiū! . . .

Juozas G. Budelis

Baltimore, Md.

Vytauto Baliajaus paruošta lietuviškų pasakų ir legendų knyga angliškai "The Evening Song" jau išėjo iš spaudos. Išleido pats autorius. Knygos kaina 3 dol. Galima gauti Lietuvių Dienų leidykloje, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Miranda De Ebro, Ispanija.—Gruodžio 12-tą prezidentas Eisenhower ir kiti augšti oficialai priėmė Irano šahą Pahlevi ir šahienę Soraya. Šahas su žmona yra atvykę į šią šalį ir pasigydymo tikslais.

LRKSA JIEŠKO ORGANIZATORIAUS

Gera proga mokančiam lietuvių ir anglų kalbas ir turinčiam palinkimo darbuotis lietuvių fraternalinės apdraudos srityse. Atlyginimas geras. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į Susivienijimo centro įstaigą, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

Pavergtoje Lietuvoje

(Pabaiga)

Vienas anksčiau grįžęs karo belaisvis buvo papasakojęs, *kaip Kaune buvo apiplėšti centriniai kapai* (Vytauto prospekte). Lietuvoje veikia bolševikinė "Sojuzutil", kuri renka metalo laužą. Daug jo surinkus, pasiliko dar "nesutvarkyti" Kauno kapai. Kadangi partija į kapines žiūri tam tikra prasme kaip į religinį, priešingą jos ideologijai palikimą, tai visokie padaužos buvo paraginti "parinkti laužo" ir iš jų. Taip jie ir padarė, baisiai Kauno kapines apniokdami. *Kai "Sojuzutil" iš jų kryžius supirko, tai paskiau juos "Neries" fabrikas perdirbo į radiatorius ir centrinio šildymo katilus.* Panašiai "aptvarkytos" buvo ne tik vienos Kauno centrinės kapinės. Atvykusieji patvirtino, kad pirmoj eilėj, kur buvo palaidoti kariai kryžių jau nebėra, nors aviatoriams pastatyti paminklai dar tebestovi. Pernai buvo nugriauta pusė Žuvusiems kariams pastatyto paminklo, kuris buvo aptvertas 3 metrų aukščio tvora. Prie jo ir prie Dariaus-Girėno paminklo, kur paprastai per Vėlines susidaro spontaniškas mirusiųjų pagerbimas, pabėgusiųjų teigimu, pastatomos sargybos. Vėlinės lapkričio 1 d. minimos Aleksoto kapinėse, o lapkričio 2—centrinėse kapinėse. Žmonės kalba, kad *iš Kauno centrinių kapinių bus padarytas parkas.* Jose nebelaidojama jau nuo pereitų metų—mirusius palaidoti veža į Petrašiūnus arba į Aleksotą. Dabar esąs duotas įsakymas: kas [illegible] ar giminės ir tepasilaidoja kitur. Buv. ministerio pirmininko J. Tūbelio kapas tebestovi nesugadintas. Vokiečių evangelikų kapų koplyčia tebėra. Senuosius vokiečių kapus Marvelėje smarkiai apnaikino potvynis.

Kai Kas Grįžta iš Sibiro

Atvykusiųjų teigimu, yra grįžusių į Lietuvą ir iš Sibiro tremties. Pasirodo, vieni, išsiunčiami į Sibirą ilgamečiams darbams, atlikę bausmę, ten turi pasilikti nuolatos ar nustatytą laiką, o kai kas, ypač nubaustieji mažesnėmis bausmėmis, faktiškai gali grįžti atgal į Lietuvą. Daugiausia grįžusių yra jaunimo—dar iš 1940 metų išvežimų. Tuo būdu vaikų vienas kitas, ten auklėtas bolševikinėse prieglaudose, komunistintas ir rusintas dabar jau yra grįžęs atgal. Pasitaiko tarp jų ir tokių, kurie, grąžinti į Lietuvą, betgi neleidus grįžti jų tėvams arba artimiesiems, paskiau patys išvažiuoja į Sibirą—ten gyventi prie saviškių. *Tarp grįžusiųjų buvo ir buvusio Respublikos Prezidento A. Smetonos brolis,* kuris, grąžintas, gyveno Aleksote savo namuose Juozo Damijonaičio gatvėj. Tačiau vėliau bolševikai jį vėl išvežė atgal į Sibirą, kur jis ir mir

Didžiausi masiniai vežimai į Sibirą buvo 1948-49 metais. Per vežimus kai kurie iš mūsų tautiečių, juos nujausdami arba gavę laiku įspėjimą, pasišalino. Tada jų visas turtas, kilnojamasis ir nekilnojamas, buvo konfiskuotas, tačiau jų pačių daugelis išliko net ir tomis pačiomis pavardėmis. Po vežimų žmonės iš baimės dar apie metus laiko slapstėsi. M. Bakano teigimu, *laisvojo Vakarų pasaulio protestai dėl trėmimų iš Lietuvos vis dėlto veikia. Jų privengia net ir bolševikai.* Prie išvežimų "padėdavo" taip pat įgulos ir daliniai, policijos motociklos kursantai, kaimuose—stribai, kai kas pagal įsakymą talkininkavo ir iš lietuvių, bet kiti vis dėlto artimiausius ir gerus pažįstamus įspėjo, kad "dingtų".

Kokios Nuotaikos Krašte?

— Nekokios,—sako M. Bakanas, kalbėdamas su Eltos bendradarbiu.—Žmonės vis laukia ir laukia ir laukia. Kraštas okupantui priešinosi ir priešinsis, nebent per kokius 50 metų išauginttų naują visiškai subolševikintą kartą. Kad bent gyvenimo sąlygos būtų žmoniškesnės arba nors netoli tokios, kaip Vakaruose, tada gal bolševikai dar vieną kitą ir priviliotų. Ir patys komunistai (lietuviai) netikri dėl savo ateities. Lietuvių komunistų yra, palyginti, nedaug. Nors ir priima į partiją, visokiais būdais į ją traukia, kitiems net pasiulo, bet kas gali—vengia jon stoti. O ir einančių daugumas stoja dėl to, kad "kitaip negalima", dėl geresnių vietų ar darbo; bet iš įsitikinimo—labai mažas skaičius. Pagaliau, ir tarp partinių ar komjaunuolių, kuriais nebūdami negalėtų patekti į universitetą ar gauti nors kokią geresnę vietą, esama saviesiems padedančių.

Žmonės laukia karo, tikisi, kad bus išlaisvinti. Ypač pavasarį ar pasiklausius radijo, ar šiaip kas [illegible] ras,—žiūrėk, žmonės jau ir pradeda džiovinti sausainius, kyla triukšmas ir susyk—negausi duonos. Tokie gandai ypač buvo plačiai pasklidę Korejos karo metu, po Stalino mirties ir Berijos suėmimo. *Nori Vakarai to ar nori, bet Lietuvoje kiekvienas trokšta karo, nes tiki, kad per jį ateis išlaisvinimas.* Po Stalino mirties ir Berijos "sutvarkymo" Lietuvoje žmonės laukė revoliucijos ir galvojo: reikėjo Vakarams tik gerai paspausti—ir būtų viskas apvirtę aukštyn kojomis. Čia Vakarai padarė. Lietuvos žmonių įsitikinimu, didelę klaidą. Prieš pat Berijos suėmimą Kaune buvo atleista prokurorų ir kitų rusų; žmonės kalbėjo, kad pasiliks tik tie, kurie moka gerai lietuviškai skaityti ir rašyti. Kiti žymesnieji rusai pareigūnai buvo visai pakabinę nosis, galvodami, jog reikės netrukus grįžti į "plačiąją tėvynę", ir buvo net jau kambarius žmonėms perdavę, bet, Beriją suėmus, viskas vėl pasikeitė. Dingo tada ir žmonių linksmumas, o jie buvo tiek vilčių kupini, kad nors sykį ateis viskam galas. Deja . . .

— Ar teko klausytis iš Vakarų lietuviškųjų radijo transliacijų?

— Kur neteks. Amerikos Balsas pavyzdžiui gerlausiai girdėti iš ryto. Kas iš jo programos geriausiai patinka? Man patiko, —sako M. Bakanas, pats jų nekartą klausęsis, — veik viskas. Man daugiausia buvo įdomu, kas kalbama apie Lietuvą. Tada lyg pasidaro širdžiai lengviau, kad ir Vakaruose viską žino. Reiktų tiesiog vardais pavardėmis paskelbti visų "sėbrų" darbus . . .

Elta

LRKSA Nauji Nariai

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

2	kp.	Forest City, Pa.—Kevis Michael	Purickis
109	"	Chicago, Ill. — Jurkschat, Gustav	Sakalas
100	"	Chicago, Ill. — Jurkschat, Anna	"
100	"	Chicago, Ill. — Jurkschat, Oswitha (Juv.)	"
101	"	Chicago, Ill.—Karpavičius, Jonas P.	Lipčienė
111	"	Plymouth, Pa.—Mras George Paul	Karazusky
179	"	E. St. Louis, Ill.—Anthony, Margaret J. (Juv	Kimutis
179	"	E. St. Louis, Ill.—Anthony, Roberta G. (Juv	"
265	"	Detroit, Mich.—Cirtautas, Sophia	Bublys

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

KATALIKŲ KONGRESAS IR MŪSŲ SUSIVIENIJIMAS

Rašo KUN. STASYS RAILA

VIII.

KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS VEIKIA PER CENTRINES ORGANIZACIJAS

Paskiausiame Katalikų Kongrese paaiškėjo, kad Katalikų Susivienijimas turi susirišti su mūsų centrinėmis organizacijomis ir per jas siekti savo tikslo.

Jau Katalikų Kongrese matėsi, kad daug dar ir nežino, kiek Katalikų Susivienijimas artimai 'rišasi su mūsų katalikų centrinėmis organizacijomis. Naujieji nariai, ypač jaunimas, dažnai visai nežino Katalikų Susivienijimo naudingumo. Šiame pačiame kongrese buvo galima girdėti balsų, kad Katalikų Susivienijimas čia varąs tik savo agitaciją. Sakyčiau, būtų labai gerai, kad tik tas vyktų. Juk jei Susivienijimas nevarys savo propagandos, tai kas kitas už jį tai atliks? Susivienijimas turi pareigos ir teisės tai daryti. Jis gali ir turi tarti aiškų žodį netik savo narių suvažiavimuose, bet visuose katalikų centrinių draugijų susivažiavimuose. Tik ir čia Susivienijimas turėtų ateiti netik *žodį* pasakyt, bet ir konkretiškai pagelbėti mūsų centrinėms organizacijoms susivokti, kaip Susivienijimas yra naudingas [illegible] per organizacijai. Jau laikas [illegible] tikslai ir nuolat daryti.

Ypatingai yra pamiršta jaunimas, susiorganizavęs parapijų vienose ar kitose draugijose. Čia visai nieko negirdi apie Susivienijimą. Sodalietės savo veiklos ribose. Sakys, kad tai yra tik religinė draugija. Taip, bet kaip ji gali būti naudinga ir katalikiškai lietuviškai veiklai nepažeidžiant jų kilnių religinių tikslų. Juk tiek daug kur sodalicijos dirba netik religinį, bet ir kultūrinį, lietuvišką darbą. Kodėl ir joms nepadėti tai sekmingiau atlikti, kad turėtų savo kasoje daugiau lėšų. Štai šios apylinkės—Schuylkill, Pa., Sodaliečių Susivienijimas nutarė savo gražiuose metiniuose susivažiavimuose pravesti lietuvišką Sodalių mintį. Joms reikėtų ir paramos, turėti savo didesnę lėšų sumą. Štai jei visos Sodalės būtų narės Susivienijime, jos geriau išsilaikytų tarp savęs ir gautų paramos savo gražiems uždaviniams vykdyti. Gera dalis jų apdraudos nuošimčiu eitų jų pačių gerovei, nes Susivienijimas augina Jaunimo Fondą, kurio dalis ir eina tam pačiam jaunimui. Panašiai galima pasakyti ir apie kitus lietuvių vienetus, veikiančius parapijoj ar už paarpijos ribų. Susivienijimas turi čia ateiti, pasakyti, išaškinti, raginti.

Sekminga būtų karts nuo karto tikslai pasakyti savo tikslus ir jaunimo žurnaluose. Duoti jiems skelbimą, kviesti pasisakyti pačius narius Susivienijimo reikalu. Tik nuolat ir visokiais keliais prieinant prie mūsų centrinių organizacijų ir jų narių, Katalikų Susivienijimas pasieks savo ir labai patarnaus visiems jauniems nariams.

Susirišti ir su centrinių organizacijų centrinėmis valdybomis, jų dvasios vadais. Jei centras žinos kur jis stovi ir ko siekia tos svarbios organizacijos, tai ir visiems bus naudinga. Centrinės valdybos privalo gauti nuolatinę informaciją iš Katalikų Susivienijimo. Juk tik jie žinodami ir būdami nuolat ir gyvai informuojami, galės ir savo narius nuteikti. Gana jau abejoti ir belaukti, kol jie patys ateis ir Susivienijimo paprašys, reikia siūlyti ir prašyti, nors tai ir jiems patiems būtų naudinga.

Gyvai tikiu, kad šis kelias yra vienas svarbiausių gauti daugiau naujų narių.

PAMINĖJO SPAUDOS SUKAKTĮ

LOS ANGELES, Calif.—Los [illegible] gruodžio 5 d. [illegible] lietuvių parapijos salėje tuoj po pamaldų. Paminėjimą rengė ALB vietos apylinkės Švietimo ir Kultūros komisija, kurios vadovybę šiuo metu sudaro: muz. Br. Budriūnas, K. Barauskas ir L. Šeštokienė. Paminėjimui vadovavo K. Barauskas. Įžanginį žodį tarė prof. M. Biržiška; paskaitą skaitė F. Kudirka. Meninėje programoje pasirodė Br. Budriūno vedamas vietos lietuvių parapijos choras. Į paminėjimą atsilankė tikrai gražus būrys lietuvių. Jau seniai kada paminėjimuose tiek lietuvių bėra buvę. Didoka parapijos salė buvo apipilnė.

J. P.

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

SVETIMOS PAGAIRĖS, novelės, apsakymai, feljetonai. Parašė Vytautas Alantas. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 3. Londonas, Anglija. 1954.

MEDŽIO DROŽINIAI GIMTAJAM KRAŠTUI ATMINTI. Išleido Liudas J. Končius 1954 m., Boston, Mass. Paaiškinimai lietuvių ir anglų kalbomis. Albumą galima užsisakyti pasiunčiant leidėjui $5.00. Adresas: L. J. Končius, 76 Westglow St., Dorchester 22, Mass.

KAIP JIS JĄ NUŽUDĖ, parašė Jonas Gailius. Spaudė Escuelos Tipograficas Salesianas 1954 m., Caracas, Venezuela. Kaina $1.25.

VYSKUPAS IR DIPLOMATAI

IŠ VILNIAUS LAIKŲ

Vilniaus vyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius buvo nepaprastas ganytojas: per šeštynerius veiklos metus (1918-1925), nepaisydamas skaudžių užsipuolimų, ištvėrė savo pozicijoje,—tarnauti Kristui ir Bažnyčiai. Jis matė daug vyrų, atsidavusių politikai, saviškai norinčių valdyti Vilniaus kraštą. Nuo šių stambesnių ir smulkesnių politnių partijų narių teko iškentėti Vilniaus vyskupui labai daug. Neveltui jisai kai kurių yra vadinamas Vilniaus kankiniu.

Visai kitas pasidaro vaizdas, prisimenant vyskupo Jurgio santykius su svetimų valstybių atstovais, su diplomatais. Varžantis Vilnių trims valstybėms: Lietuvai, Lenkijai ir Rusijai, šešis kartus pasikeitė Vilniaus krašto politinė vyriausybė. Kiekviena jų stengėsi palenkti Vilniaus Ganytoją savo pusėn. Jis gi žiūrėjo žmonių gerovės ir gynė Bažnyčios teises, skleisdamas taiką ir įnešdamas teisingumą.

Lietuvos politikai vadovaujantieji vyrai su nuostaba kalba apie vyskupo Jurgio ištikimybę principams, apie jo nepaprastą išmintį, taktą. Tai patvirtina kitų valstybių diplomatai.

Asmeninis vyskupo Jurgio kapelionas, kun. J. Krikščiukaitis, MIC, yra parašęs savo atsiminimus (jie yra nespausdinti, rankraštyje). Jis liudija, kad vyskupas Jurgis neužsiminėjo politika: nedarė nei kokios politinės agitacijos nei pats, nei per kitus; nepriklausė nei kokiai politinei partijai. "Aš žinau tik vieną politiką ir tik jai vienai esu pasišventęs, tai Katalikų Bažnyčios politika, tai politika Viešpaties Jėzaus',' sakydavęs vyskupas.—"Taigi didžiausia politika neturėti jokios politikos", atšovęs vyskupui vienas lenkas endekas.

Diplomatai

Diplomatai mėgdavę atsilankyti [illegible] Vilniaus [illegible] Charakingi buvęs pas vyskupą gana dažnas svečias. Japonijos atstovas Tsu-su-i, irgi dažnai užsukdavęs pas vyskupą Vilniuje. "Neatsilikdavo ir anglai", rašo toliau kun. Kr., "jų pavardžių nebeatmenu. Ne tik tie, kurie ilgiau užtrukdavo Vilniuje, bet ir tie, kurie tik pravažiuodami būdavo Vilniuje, neapleisdavo neatsilankę ir nepasikalbėję su vyskupu Matulevičium. Atsimenu Latvijos diplomatą—ar tik ne Ozelinš—kuris paklaustas, kokia jiems, diplomatams, iš tų pasikalbėjimų nauda, pareiškė, kad jiems nauda esanti nemaža, nes jie, diplomatai, būdami pačiame politikos sūkuryje, dažnai patiršta, nepastebi bendrų reikalų, žiūri į viską persiaurai, tik bėgamųjų reikalų akimis; vyskupas gi Matulevičius, būdamas visai nuo politikos reikalų nuošaliai, turėdamas visai tinkamą tocialų pasirengimą ir stiprią inteligenciją, sugeba tinkamai įvertinti tiek bendrus, tiek atskirus faktus ir dėlto su juo besikalbant, mums daug kas paaiškėja, daug dalykų pasirodo visai kitaip, visai kitoje šviesoje."

Beatifikacijos Byla

Ji prasidėjo Romoje 1953-V-15 d. Per vienerius metus Romos Vikariato Tribunolas turėjo 16 teismo posėdžių ir išklausinėjo 10 liudininkų, įsitikinusių, jog arkivyskupas Jurgis yra šventas žmogus. 1954 m. rudenyje Romos Tribunole pradėta apklausinėti likusių liudininkų. Nuo spalio 2 d. Brooklyno Vyskupijos Teisme eina papildomasis procesas—byla. Tikimasi, kad ir Romoje ir Brooklyne ordinarinis procesas baigsis prieš ateinančias Velykas. Tai įžanga ir pasiruošimas beatifikacijos bylai augštesnėje instancijoje. Generalinis Postulatorius turi viličių, kad naujiems malonės ženklams daugėjant, visuomenei gyvai paremiant malda ir auka, bus galima daug greičiau, negu šios rūšies byloms įpraota, pradėti antrą bylos tarpsnį.

Visi, gavusieji iš Dievo nepaprastų malonių, atgavusieji sveikatą, kai meldėsi ir prašė Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio užtarimo, yra labai prašomi, kad surašytų visą įvykį, ligos vardą, laipsnį, gydytojus, kurie ligonį gydė, savo vardą pavardę bei adresą ir visa tai pasiųstų Romon: *Rev. C. Rėklaitis, MIC, via Corsica 1. Roma, Italy*, arba bent praneštų šiais reikalais besirūpinančiam Amerikoje kun. K. A. Matulaičiui, MIC, adresu: *Rev. C. A. Matulaitis, MIC. Marianapolis, Thompson, Conn.*

Kun. K. A. Matulaitis, MIC

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIAI SURINKO 10,000 DOLERIŲ

Lapkričio 22 d. BALFo centro patalpose įvykusiame to vajaus komiteto posėdyje valdybos pirmininkas kun. dr. Stasys Valiušaitis padarė smulkią darbų apyskaitą. Vajaus metu, renkant aukas laiškais, prie bažnyčių, aukų lapais ir dėžutėmis, viso surinkta $9,764.20.

Kun. dr. Valiušaitis pabrėžė, jog prie vajaus sėkmingumo prisidėjo visų newyorkiečių talka. Čia jis ypač iškėlė parapijos klebonų prel. Jono Balkūno, kun. Norberto Pakalnio ir kun. Juozo Aleksiūno bendradarbiavimą. Vajaus metu jie ne tik per pamokslus ragino tikinčiuosius aukoti, bet ir prie savų bažnyčių patys pravedė rinkliavas. Vajaus komitetui nuoširdžiai talkininkavo newarkiečiai inž. V. Dilis ir Albinas S. Trečiokas.

Vajaus metu taipgi buvo darban užkinkytas ir nemažas tinklas spaudos, radijo bendradarbių ir kalbėtojų. Spaudoje rašė prel. Jonas Balkūnas, Juozas Audėnas, J. Grabau-Grabauskas, dr. Bronius Nemickas, dr. Antanas Musteikis, kun. Jonas Petrėnas, Antanas Šodaitis, dr. Antanas Škėrys, dr. V. Tetrevinas ir pats va- [illegible] Jonas Jokubas, [illegible] kas per savo radijo valandas BALFui leido nemokamai garsinti savo reikalą. Radijo bangomis į newyorkiečius kalbėjo prel. Jonas Balkūnas, Juozas Audėnas, Leonardas Andriekus, O. F. M., K. Krušinskas, dr. V. Paprockas, kun. Vytautas Pikturna, Jurgis Sirusas, Ona Valaitienė ir kun. dr. Stasys Valiušaitis.

Savo pranešimą vajaus komiteto valdybos pirmininkas užbaigė padėka visiems, ir aukotojams ir tų aukų rinkėjams bei talkininkams, pareikšdamas viltį, kad Vokietijoje pasilikusieji mūsų tautiečiai nebus pamiršti ir ateityje.

Po to į susirinkimą BALFo centro valdybos žodį tarė prel. Jonas Balkūnas. Jis dėkojo visiems, o ypač vajaus komitetui ir jo pirmininkui už pasidarbavimą.

Reikia pažymėti, kad komitetui antrus metus iš eilės energingai vadovavo kun. dr. Stasys Valiušaitis, kuris tam reikalui yra paskyręs visą savo laiką, atsisakydamas poilsio ir atostogų.

Salomėja Norkeliūnaitė

RŪBŲ IR PINIGINIŲ AUKŲ VAJUS

NEW HAVEN, Conn. — Su gruodžio 1-ma vietinis BALFo 32 skyrius, talkininkaujant ALT vietiniam skyriui, stojo į darbą ginkti rūbus ir aukas dėl mūsų sesių ir brolių, kurie yra užsilikę tremtyje ir kurie dėl silpnos sveikatos neturi vilties pasiekti [illegible] BALF [illegible] narių vajus. Kiekvienas lietuvis bei lietuvė turėtų jausti pareigą tapti šios taip naudingos bei labdaringos šalpos draugijos nariu, sumokant $1.00 į metus. Neatsisakykite paremti šį naudingą tikslą.

M.

Sekmadienį, gruodžio 12-tą, elizabethiečiai šauniai paminėjo lietuvių spaudos laisvės atgavimo sukaktį. Programa buvo išpildyta Lietuvių Laisvės svetainėje.

SOPULIO SVAJONĖ

Šešupėle miela, tėviške manoji,—
Kaip svajotą sapną vis tave girdžiu . . .
Tyras vandenėlis glosto basą koją,
Ir pasklinda kvapas vyšnių žydinčių . . .

Nuokalnioj pašlaitėj ramunėlė rymo—
Tai mano seselė vieniša vėna . . .
Kaip balta gėlelė—vieniša tėvynė,
O ten lyja lietūs, dergia dargana . . .

Ir suspaudžia sielą sopulio svajonė—
Šešupėle miela—taip toli, toli . . .
Tie geltoni gluosniai ilgo kelio klony
Ir žemkenčio javo želmenys žali . . .

Aš kiekvieną dieną, vakarą žvaigždėtą
Su tavim kalbuosi ir tavęs šaukiuos . . .
Kaip alyvos žiedas, kaip daržely mėtos,
Kvepia tavo vardas svetimuos laukuos . . .

Širdingiausią maldą kruvinai kartoju:
— į tave sugrįžti—gal jau ryt, poryt?
Ak, keleivio dulkes plausime Šventojoj
Ir bučiuosim žemę kryžkelės kely . . .

P. Orintaitė

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

MOTERŲ SĄJUNGAI 40 METŲ

Viena iš katalikiškosios akcijos šakų yra lietuvių katalikių Moterų Sąjunga. 1914 m. ketvirtame Federacijos kongrese nutarta įkurti moterų organizaciją. Iniciatorė buvo p-lė Sutkaitytė. 1914 m. lapkričio 17 d. Chicagoje įvyko pirmasis moterų suvažiavimas. Gruodžio 14 d. nutarta šaukti pirmą seimą. Iki pirmojo seimo Sąjunga jau turėjo 15 kuopų ir apie 400 narių.

Moterų Sąjungos darbai yra dideli. Ji rūpinasi netik savo narių materialine ir dvasine sritimi, bet kartu remia parapijų gyvybinius reikalus, prisideda prie vienuolynų ir katalikų ramovių bei įstaigų palaikymo ir klestėjimo. Katalikės moterys aktyviai dalyvauja amerikiečių moterų judėjime. Sąjunga yra narė National Council of Catholic Women. Ji visur ir visada talkininkauja Lietuvos tautiniame veikime.

Kiekvienoje parapijoje turėtų būti Moterų Sąjungos kuopa. Bet taip nėra. Visgi reikia to siekti, ypač duoti moterims organizaciją, kuri nėra griežtai brolija ar dvasinė. Tokių turime, bet neįsirašusios į Moterų Sąjungą. Kodėl neįrašyti?

IŠ KATALIKŲ FEDERACIJOS ISTORIJOS

1906 metais vasario mėnesį Philadelphijoje įvyko pirmasis visuotinis Amerikos lietuvių seimas. Seimą sušaukė būrelis Lietuvos revoliucijonierių, kurie mėgino suburti išeiviją tolimesnei revoliucinei kovai Lietuvoje. Seime dalyvavo ir šeši kunigai, tačiau jie neįstengė pakreipti jo į šimtesnes vėžes. Todėl balandžio 17 ir 18 d.d. buvo sušauktas katalikų kongresas Wilkes-Barre mieste.

Kongresan suvažiavo atstovai iš trisdešimt dviejų kolonijų. Jie nutarė sujungti Amerikos lietuvius katalikus į vieną organizaciją ir ją pavadinti—"Lietuvių Katalikų Federacija". Buvo numatyta Federacijon jungti visas esamas organizacijas ir pavienius katalikus, steigti skyrius, rūpintis švietimu, mokyklų, vienuolynų ir knygynų steigimu, platinti ir palaikyti katalikiškus laikraščius, remti Tėvynės reikalus. Tada pirmą kartą plačiu mastu buvo užsimota katalikiškam veikimui.

Ar nekeista, kad Federacija gimė ten, kur seniai jos nėra. Nors Federacija gyvai veikia kitur, jos įtaka svari, bet anglies kasyklų rajone, kur visas lietuvybės ratas pradėjo suktis, dabar atsiskyrę ir prie bendros veiklos nesideda. Žinome sunkią padėtį ir aplinką, bet laukiame ir norime po senovei jos kooperacijos, gražios talkos ir bendrų užsimojimų. Kaip kūdikis ne užmiršta gimtųjų namų, taip Amerikos lietuviai su gilia simpatija ir meile žiūri į savo lopšį—Pennsylvanijos anglies kalnus.

FEDERACIJOS ANKSTYVESNĖ VEIKLA

1907 m. įvyko antras Federacijos kongresas, bet praėjo be gyvumo. Vėliau Federacija ilgesniam laikui apmirė. Pasauliečių inteligentų nebuvo. Kunigai darbavosi savo sąjungoje. Buvo net siūlyta Federaciją likviduoti. Bet savo seime kunigai, a. a. kun. V. Matulaičio paraginti, nutarė ją atgaivinti. Ji gražiai atgijo 1913 m. Pittsburgho trečiame kongrese. Tenai buvo nutarta organizuoti katalikiškąjį jaunimą į Vyčius ir katalikes moteris į Moterų Sąjungą.

Dar vaisingesnis Federacijos kongresas įvyko 1914 m. Chicagoje. Čia buvo įkurtas Kultūros Fondas—Tautos Iždas. Tame kongrese jau pasireiškė keletas inteligentų jaunuolių ir profesijonalų. Tą patį rudenį Chicagoje prieš pat Federacijos ketvirtąjį [illegible] politinis Amerikos Lietuvių Seimas. Jame buvo sudarytas Tautos Taryba ir įsteigtas jos Iždas—Tautos Fondas. Šiame seime, esant katalikų daugumai, kitos srovės nesutiko įeiti į Tarybą (demokratai netikėjo į demokratiją, kaip ir šiandien netiki . . .) Jos organizavo savo tarybas ir savo fondus. 1918 m. katalikai ir tautininkai New Yorko suvažiavime nutarė įsteigti Washingtone bendrą egzekutyvinį komitetą. Šis komitetas veikė labai sekmingai ligi 1920 metų, kada atvykęs pirmasis Lietuvos atstovas J. Vileišis rado jį nereikalingu. Bendros akcijos laikais katalikai turėjo atskirą fondą ir beveik visados jis buvo pilnas, laisvamanių gi—tuščias.

Katalikų darbuotė ėjo dviem vagom: viena buvo politinė su Tautos Taryba, o kita kultūrinė su Tautos Fondu. Visados buvo bandomas bendras darbas su srovėmis. Nesulaukus talkos iš kitų, 1919 m. Worcesterio kongrese Tautos Iždas su Tautos Fondu susiliejo vieningam darbui.

FEDERACIJA TOLSTA NUO POLITIKOS

Visą Lietuvos Nepriklausomybės metą Federacija atstovavo Amerikos lietuvius katalikus politikos, kultūros ir visuomeniniuose reikaluose, santykiuose su Lietuva ar su srovėmis Amerikoje. Per antrąjį karą ji nutolsta nuo politinės veiklos, kada per Federaciją katalikiška visuomenė siunčia savo atstovus Amerikos Lietuvių Tarybai, Bendram Šalpos Fondui ir net Amerikos Lietuvių Bendruomenei. Federacija pamažu nori suglausti savo veiklą katalikiškoje akcijoje, atsipalaidoti nuo politikos. Katalikai turi Bendro Fronto Bičiulius ir Krikščionis Demokratus. Kitos partijos taipgi turi katalikų. Tad katalikams yra kelių reikštis lietuvių politikoje. Nors griežtai atriboti katalikiškos akcijos nuo politikos dažnai negalima, kur bendri reikalai susiplaka. Neseniai Šv. Tėvas pareiškė, kad katalikai veikėjai ir net dvasiškiai gali ir privalo kištis į politinius reikalus, kur vieša gerovė ir tikybos laisvės reikalai iššaukia. Iš esmės katalikų akcija negali būti politinė. Tad ateity Federacija tiek rišis su politika, kiek gyvenimas iššauks ar reikalaus pasisakyti ar atstovauti sroviniame bendradarbiavime.

FEDERACIJOS ATSTOVAVIMAS

Prie Federacijos priklauso daug parapijų, visos centralinės organizacijos su visais savo skyriais ir kuopomis, visi laikraščiai, vienuolynai, įstaigos ir šimtai vietinių katalikų organizacijų. Federacija drąsiai atstovauja katalikų visuomenę Amerikoje ir tuo pačiu daugumą Amerikos lietuvių. Nuo 1931 m. ji yra narė National Council of Catholic Men ir National Council of Catholic Women. Ji dalyvauja šių tautinių Amerikos katalikų organizacijų suvažiavimuose ir yra renkama net į direktorijatą. Žodžiu, Federacija yra Amerikos katalikiškų organizacijų šeimoje ir episkopato globoje. Jos konstitucija yra vyskupų patvirtinta. Ieškoti kitų formų apjungti organizacijas ar sudaryti atstovybę santykiuose su srovėmis ar tautybėmis, būtų bereikalinga, kai turime Federaciją veikiančią jau nuo 1906 m.

Šv. Mykolo Parapija
Scranton, Penna.

Visiems parapijiečiams ir visiems LRKSA nariams ir veikėjams linkiu kuo linksmiausių švenčių!

Kalėdinės Mišios
12 valandą nakties, 8:00 ir 10:30 val. ryto.

KUN. J. BALTUSEVICIUS, Klebonas
LRKSA Dvasios Vadas

Šv. Pranciškaus Parapija
Miners Mills, Pa.

Visiems Šv. Pranciškaus parapijos parapijiečiams ir rėmėjams linkiu linksmų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Kalėdinės Mišios
12 valandą nakties, 8:00 ir 10 valandą ryto.

KUN. A. EZERSKIS, Klebonas

Šv. Marijos Parapija
Kingston Penna.

Šv. Kalėdų proga, sveikinam visus parapijiečius! Taipgi šia proga nuoširdžiai dėkojam visoms draugijoms ir kuopoms už šaunų parapijos rėmimą.

Kalėdinės Mišios
12 val. nakties, 7:00, 8:00, 9:00 ir 10:00 ryto.

KUN. J. V. INCIURA, Klebonas
Kun. A. J. NORKONAS, Asistentas

Šv. Onos Parapija
Luzerne, Penna.

Visiems parapijiečiams nuoširdžiai linkiu linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Šia proga taipgi nuoširdžiai dėkoju parapijiečiams ir kitiems mūsų parapijos rėmėjams, ypatingai už gausias aukas naujos bažnyčios statybos fondui!

Kalėdinės Mišios
12-tą valandą nakties, 7:00, 9:00 ir 10:30

KUN. V. ŠIMKONIS, Klebonas

Šv. Marijos Parapija
Wanamie, Penna.

Šv. Juozapo Parapija
Hanover, Penna.

Džiaugsmingų Kristaus Gimimo Švenčių proga sveikinu visus savo parapijiečius ir nuoširdžius parapijos rėmėjus!

Kalėdinės Mišios: Šv. Marijos bažnyčioj, Wanamie —12 val. nakties, 9:30 ryto; Šv. Juozapo bažnyčioj, Hanover—8. val. ryto.

KUN. VIKTORAS KUPSTAS, Klebonas

Šv. Marijos Parapija
Eynon, Penna.

Sveikinu visus savo parapijiečius ir mūsų parapijos rėmėjus ir linkiu kuo linksmiausių Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių!

Kalėdinės Mišios
12 valandą nakties, 8-tą ir 10:30 ryto.

KUN. J. ŠAVULIS, Klebonas

Šv. Petro ir Povilo Parap.
Sugar Notch, Pa.

Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių proga, nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius ir parapijos rėmėjus!

Kalėdinės Mišios
12-tą valandą nakties, 8-tą ir 10:30 ryto

KUN. ALF. J. ŽUKAUSKAS, Klebonas

Šv. Juozapo Parapija
Durvea, Penna.

Iš visos širdies linkiu Duryea Šv. Juozapo parapijos parapijiečiams linksmų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

Kalėdinės Mišios
12-tą valandą nakties, 8-tą ir 10-tą ryto

KUN. J. AURUSKEVIČIUS, Klebonas

VIEŠOJI BALF'O PINIGINĖ RINKLIAVA CHICAGOJE

Rašo Petras Ličkus

(Pabaiga)

Artėjant vakarui, grįžę į komisijos punktą jau radome daug aukų rinkėjų atnešusių savo dėžutes, kur čia pat komisijos nariai visų akyvaizdoję skaitė pinigus. Beveik visos dėžutės jau buvo suneštos, tik dar nebuvo *Albinos ir Monikos Dzirvonų*, nes jie turbūt bus uoliausieji aukų rinkėjai. Vėliau teko sužinoti, kad p. A. Dzirvonas nuo *šeštadienio vakaro iki sekmadienio vidurnakčio* lankė visus savo pažįstamus, stovėjo gatvėje su dėžute ir su p. R. Rudausku apvažinėjo visus biznierius, nes, mat, p. A. Dzirvonas norėjo atlikti pareigą ir už savo 73 metų amžiaus mamytę, kurią buvo ištikusi susisiekimo nelaimė ir gydytojų patariama ji turėjo laikytis reikiamo atsargumo. Tačiau visų nustebimu ir toji geraširdė mamytė buvo užtikta su dėžute gatvėje.

Tame rajone aukas rinko ir jaunimas, o ypač organizuotas jaunimas (skautai, ateitininkai ir kiti) ir tokiu būdu aukų rinkėjų susidarė nemažas būrys (103), tačiau ne visi taip uoliai dirbo, kaip p. p. *Dzirvonai, R. Rudauskas, St. Vasilienė, E. Petelkevičienė, A. Budris*, nes matėsi ir tokių aukų rinkėjų (mergaičių) besišnekučiuojančių tarp savęs, nekreipiančių dėmesio į praeinančius asmenis. Dėl tos priežasties ir rezultatai buvo nevienodi. Pavyzdžiui, *A. Dzirvonas* ir *R. Rudauskas* surinko $151.03, *M. Dzirvonienė*—$59.80, *St. Vasilienė*—$59.27, *E. Petelkevičienė*—$52.43, *P. Ličkus*—*$24.02* ir ntt. Bendrai, Brighton Park kolonijoje surinkta $1,441.61.

Leidimo Nėra, Eikite į Lietuvių Parapijas

Aukų rinkimo metu pasitaikė ir nemalonių dalykų. Prie Šv. Agnės bažnyčios, kur aš buvau komisijos pastatytas aukų rinkti, priėjo prie manęs kun. A. Šeštokas (jis toje bažnyčioje yra vienintelis lietuvis kunigas), įmetė į mano dėžutę nemažą auką ir prie progos pasakė, kad reikėtų gauti specialų leidimą iš tos bažnyčios klebono, jeigu tokio leidimo dar neturima. Apie 9 valandą aš užėjau į čia pat esančią kleboniją, tikėdamasis, kad reikia tik atlikti mandagumo pareigą ir užeiti pas kleboną, o leidimas savaime aišku man bus mielai suteiktas. Klebonas mane maloniai ir mandagiai priėmė, bet tik spėjus man išsitarti, kad norėčiau gauti leidimą šalygatvyje ties bažnyčia parinkti BALFui aukų, tuoj bematant pasikeitė ir pasakė "no permission" pridurdamas "eikite prie lietuvių parapijų, o ne čia."

Sužinojęs apie tai p. A. Budris nustebo, nes jo žiniomis tai parapijai priklauso nemažai ir lietuvių ir kad ne nariai aplinkinės bažnyčios reikalams. Jis žadėjo tam klebonui pasakyti, kad jeigu lietuviai taip atmetami, tai jie galėsią prisirašyti ir prie kitos parapijos.

Bendros Išvados

BALFo Chicagos apskritis dar nėra oficialiai paskelbusi visų rinkliavos davinių. Iš spaudoje pasirodžiusių ir per radiją nugirstų žinių atrodo, kad buvo sutinkta 6 ar 7 tūkstančiai dolerių. Aukų rinkėjų visoje Chicagoje būta apie 500. Savaime aišku, kad jei kitos kolonijos būtų tiek pasidarbavusios, kaip augščiau aprašytoji Brighton Park kolonija, tai būtų buvę surinkta keleriopai daugiau aukų. Man atrodo, kad negerai daro BALFo Chicagos apskritis vis dar nesuskubdama paskelbti, kiek kuris aukų rinkėjas surinko. Nereikia užmiršti, kad rinkliavos metu rinkėjų tarpe jautėsi lenktyniavimo ir savaime aišku, kad tie lenktyniautojai norėjo žinoti, kaip kiekvienas jų atrodo bendroje visumoje. Jei jau buvo prieš rinkliavai prasidedant parodyta nemažai sumanumo pravedant neblogą propagandą, tai reikėtų nepasigailėti energijos parodyti visuomenei ir gražaus visų bendro darbo rezultatus. Tokie dalykai gali pakenkti ateičiai ir kai kuriuos asmenis atšaldyti. Reikia tačiau pabrėžti, kad BALFo Chicagos apskritis šiais metais išvystė žymiai didesnį aktyvumą, negu seniau kad būdavo ir už tatai BALFo apskrities valdybai priklauso užpelnyta pagarba ir padėka.

Prisiminus p. A. Budrį, Dzirvonus ir kitus susidaro malonus jausmas, kad dar esama nemažai lietuvių, kurių krūtinėje plaka karšta lietuviška širdis. Reikia manyti, kad ir kitose Chicagos lietuvių kolonijose būta panašių, bet negalėdamas savo akimis visos Chicagos apimti, negalėjau ir aprašyti. Tikiuosi, kad [illegible] atleis.

LRKSA NARIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS LINKIU LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR KUO LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

WILLIAM CHRISTIAN, M. D.
LRKSA DAKTARAS KVOTĖJAS
Scranton, Penna.

VISIEMS LRKSA NARIAMS, DRAUGAMS IR PRIETELIAMS LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

PETRAS J. KARAŠAUSKAS
LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE IŽDININKAS
NOTARY PUBLIC IR GENERAL INSURANCE
13 Garrahan Avenue, Lyndwood
Telephone VA 2-5243 Wilkes-Barre, Pa.

METINIS 115 KUOPOS SUSIRINKIMAS

C. BROOKLYN, N. Y.—Gruodžio 5 dieną įvyko metinis 115 kuopos susirinkimas.

Susirinkimą atidarė kp. pirmininkas Alek. Spaičys, kviesdamas visus narius daugiau domėtis mūsų organizacija, rūpintis naujų narių prirašymu ir tuo daugiau plečiant mūsų Susivienijimo darbą. Daugiau jaunimo į mūsų organizaciją, nes senųjų eilės kasdien retėja, o jų gretas privalo papildyti jaunieji.

Vėliau protokolų raštininkas Juozas Jatkauskas perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Iždo knygos ir atsiskaitymas vedamas tvarkingai. Kuopa narių skaičiumi didėja. Kuopoj narių yra virš šimto. Mirimų buvo mažai, sergančių tik vienas.

Protokolas vienbalsiai plojimu priimtas be pataisų.

Po to įvyko valdybos rinkimai. 1955 metams vienbalsiai perrinkta senoji kuopos valdyba. Sąstatas toks: pirmininkas Alekas Spaičys, vice pirmininkas Juozas Karalis, sekretorius Matas Kučinskas, iždininkas Bronius Bobelis ir protokolų raštininkas Juozas Jatkauskas.

Susirinkimas baigtas viltimi, kad Augščiausias saugos mūsų kuopos narius ir toliau nuo mirties nasrų ir leis mums visiems darbuotis Dievo ir Tėvynės labui.

Bobelis

LRKSA CHICAGOS APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Rašo Petras Ličkus

Š. m. lapkričio mėn. 19 dieną Lietuvos Vyčių salėje įvyko mūsų Susivienijimo Chicagos apskrities susirinkimas.

Tai buvo pirmas susirinkimas po 59-jo seimo. Jau iš anksto visoms kuopoms buvo išsiųsti raštiški pakvietimai ir apie tai buvo paskelbta spaudoje ("Drauge"), tačiau be Susivienijimo prezidento (jis yra ir Chicagos apskrities garbės pirmininkas) ir apskrities valdybos narių, į šį susirinkimą atsiuntė atstovus tik 15, 16, 33, 100, 101, 160 ir 163, t. y. tos pačios kuopos, kurios kiekvieną kartą atsiunčia savo atstovus, o kitos kuopos nei prieš seimą, nei dabar jokių atstovų į susirinkimus neatsiunčia ir atrodo niekuo nesidomi.

Sukalbėjus maldą, susirinkimo pirmininkas p. K. Kleiva patiekė susirinkimui šią dienotvarkę:

1. Aktualieji LRKSA uždaviniai,
2. Protokolo skaitymas,
3. Dainų Šventės bei gegužinės (pikniko) apyskaitos tvirtinimas,
4. Seiminiai [illegible] tvirtinimas,
5. Įvairūs reikalai.

Susivienijimo Prezidento L. Šimučio Pranešimas

Kadangi visos kuopos yra gavusios centro valdybos aplinkraštį naujų narių prirašymo reikalu, todėl visiems buvo aišku, kad svarbiausias šio susirinkimo dienotvarkės punktas tai aktualieji LRKSA reikalai. Tuo reikalu pranešimą padarė Susivienijimo prezidentas *p. L. Šimutis, kuris pabrėžė reikalą padidinti mūsų organizacijos narių skaičių, nes paskutiniais metais įvyko daugiau mirimų, negu paprastai. Be to jau turime nemažai narių su 20 metų "Payment Life" ir "20 Year Endowment", kurių certifikatai yra jau pribrendę, t. y. jie teisėtu būdu toliau nemoka mokesčių, arba atsiima jiems teisėtai priklausančius pinigus. Dėl susidariusios padėties reikia iki gruodžio mėn. pabaigos pasistengti prirašyti naujų narių. Jei kiekviena kuopa iki nurodyto termino prirašys bent po vieną naują narį, tai mūsų organizacija gerokai sustiprės narių skaičiumi, o tas padaryti, atrodo, nėra sunku, tik reikia pajudėti.*

Baigdamas p. L. Šimutis painformavo susirinkimą, kad centro valdyba, vykdydama 59-jo seimo nutarimą, daro žygių savo bustinės (ofiso) namą parduoti ir įsigyti naują tinkamesnį savo paskirčiai, tačiau parduoti nėra sunku, o įsigyti kitą namą už prieinamą kainą nėra jau taip lengva, nes kainos yra augštos. Tam reikalui esanti sudaryta komisija iš *kun. J. Baltusevičiaus, p. V. Kvetkaus ir p. Karašausko.*

Kuopų Atstovų Pranešimai

Susirinkimo pirmininkui p. K. Kleivai paprašius, kuopų atstovai padarė pranešimus, kiek tai liečia naujų narių prirašymą. Iš pranešimų paaiškėjo, kad kuopos savo susirinkimuose yra perskaičiusios centro valdybos aplinkraštį naujų narių prirašymo vajaus reikalu.

J. Lebežinskas, 16 kp. atstovas, pasisakė, kad numatoma gal kokius 3 naujus narius prirašyti ir siūlo parapijos parengimo metu kam nors atvykti ir tuo reikalu pravesti vajaus propagandą, tačiau susirinkimo dalyviai nemano, kad toks būdas būtų labai tinkamas.

V. Paukštis, 160 kp. atstovas pranešė, kad parapijos mokykla dėl jos praplėtimo darbų yra apgriauta ir kuopos susirinkimai paskutiniu metu nedaromi, tad ir vajaus reikalu nieko konkretaus nebuvo galima padaryti. *Paklausus kito reikalai su šš kuopa, p. V. Paukštis paaiškino, kad p. J. Enchėriui*, tos kuopos organizatoriui mirus, jos stovis jam esąs nežinomas (Šios kuopos nariai anksčiau priklausė 160 kuopai).

K. D. Rubinas, 33 kp. atstovas manąs, kad galėsiąs 1 naują narį prirašyti.

U. Lipčienė, 101 kp. atstovė ir Susivienijimo generalinė organizatorė nusiskundė, kad 101 kuopa esanti perdidelė, jos nariai yra išsiskirstę po visą miestą ir nėra kam tų narių atiduoti, o niekam jų neatidavus, tenka jai pačiai važinėti po visą miestą lankant savo taip didelės kuopos narius mokesčių išrinkimo reikalu ir dėl tos priežasties nedaug laiko belieka naujiems nariams surasti bei prirašyti. Jei nevažiuosi pas narius ir nepaimsi nuo jų mokesčių, tai yra daug pavojaus, kad daugelis narių atkris. Bridgeporto kolonijoj esą jai pavykę susirasti asmenį, sutinkantį iš toje kolonijoje gyvenančių 101 kuopos narių surinkti mokesčius. *Tokiu būdu ji iškėlė kitą labai svarbią problemą, t. y. jau turimų narių išlaikymo problemą.*

Ig. Sakalas, 100 kp. atstovas pasisakė, kad nors jo kuopos nariai taipgi išsibarstę dideliame plote, tačiau visi mokesčius sumoka ir nėra nei vieno suspenduoto nario. Jis pataria organizatoriams nesiūlyti naujiems nariams didelių apdraudų, nes paskiau tokie nariai dėl neišsigalėjimo mokėti, greitai atkrinta nuo Susivienijimo.

A. Budris, 15 kp. atstovas pasisakė, kad jo atstovaujamos kuopos nariai nusiskundžia, jog niekas neateina iš jų mokesčių paimti. Jo manymu, negalima laukti kol narys pats ateis į susirinkimą savo mokesčių užsimokėti, nes tokiu atveju yra pavojaus netekti jau turimų narių.

(Bus daugiau)

METINIS 119 KUOPOS SUSIRINKIMAS

MANCHESTER, N. H.—Susirinkimas šaukiamas sekmadienį, gruodžio 19, 10:30 ryte, Lietuvių Klubo patalpose, 140 Central St.

Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti.

A. Žukauskas, pirm.
J. A. Vaičiūnas, sekr.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

NORWOOD, Mass. — Lapkričio 14 d. Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė Antanas Mickūnas, Kazimiero Mickūno sūnus iš Norwood, su Irene Jurėnaite, J. M. Tumavičienės dukterimi, iš Jamaica Plain, Mass. Abu jaunieji ir jų tėvai norwoodiečiams ir bostoniečiams gerai pažįstami.

Jaunieji yra baigę augštuosius mokslus. Irene lankė Bostono Teachers College, Simmons College ir Bostono University. Jai buvo suteiktas Bachelor of Science, Master of Education, taipgi CAGS laipsniai iš Bostono universiteto. Ji priklauso eilei mokytojų draugijų ir 1952 m. buvo išrinkta į Delta Pi Epsilon Bostono universitete. Mokytojauja J. E. Burke mergaičių gimnazijoj Dorchester, Mass. Lankėsi Cuboj, Meksikoj, Kanadoj ir visoj Rytinėj Amerikos pakrantėj nuo Maine iki Floridos, taipgi Vakarų Europoj ir prieš karą Lietuvoj.

Irena labai jautrios širdies ir kiekvienam lietuviui esant bėdoje ar rūpestyje tiesia pagelbos ranką. Ji nevienam naujakuriui lietuviui surado darbą pagal turėtą specialybę ir nevienam jaunuoliui padėjo ir padeda siekti tikslo. Bendrai yra artima jaunimui ir ypač skautams.

Antanas yra baigęs Massachusetts College of Pharmacy ir įgijęs teisę verstis vaistininko profesija. Turi savo nuosavą vaistinę Norwoode ir pats joje vadovauja. Yra apskrities vaistininkų draugijos iždininkas. Priklauso vietiniam Elks, Knights of Columbus ir Eagles klubams, taipgi Vyčiams, LRKSA kuopai ir Šv. Vardo draugijai. Yra padėjęs afidevitais tremtiniams į šį kraštą atvykti, remia draugijų veiklą, bet nemėgsta apie tai garsintis. Abu jaunieji puikiai kalba lietuviškai. Tai graži lietuvių inteligentų jauna šeima.

Jaunųjų tėveliai lietuviai, visuomenininkai, seka ir jaučia lietuviškos bendruomenės pulsą. Kas čia nepažįsta visos Tumavičių šeimos, ypač J. M. Tumavičienės. Ji veikėja, organizatorė, pobūvių ir vakarienių ruošėja, ir kur jos nėra, kur ji nesuspėja. Abiejų jaunųjų tėvai jau varo septintą dešimtį, bet retai rasime jaunuolių, kurie suspėtų juos vytis.

Sutuoktuvių dieną ir valanda bažnyčioje atrodė nepaprasto sekmadienio nuotaika: visi altoriai ir įėjimo takas buvo gražiai papuošta gyvomis gėlėmis. Giminių ir pažįstamų prisipildė pilna bažnyčia. Jaunoji vietoj buketo, pagerbdama Marijos Metus, nešėsi Marijos knygą. Sutuoktuvių apeigas atliko ir gražų žodį pasakė parapijos klebonas kun. F. Norbutas. Laike sutuoktuvių V. Barnienė iš Bostono solo giedojo Gaubo "Avi Criator" ir Gruodžio "Tėve mūsų". Visų susirinkusių akys jaunuosius iš bažnyčios išlydėjo į gražų lietuvišką šeimyninį gyvenimą.

Vestuvinės vaišės įvyko Lietuvių Klubo salėje Norwoode. Atsižvelgiant į plačias pažintis ir visuomeninę veiklą jaunųjų tėvų ir pačių jaunųjų, pokylio dalyvių prisirinko pilna salė. Čia matėme lietuvių parapijos kleboną kun. F. Norbutą, kun. H. Zavalick ir kun. A. Kontautą; lietuvių garbės konsulą adv. A. Šalną su ponia, adv. Ch. Kalinauską su ponia, prof. I. Končių, dr. Devenį su ponia, inž. Čapliką su ponia, adv. B. Syckes, adv. P. Viščinį ir daug kitų iš jaunosios pusės profesijos bendradarbių mokytojų ir iš jaunojo pusės vaistininkų ir gydytojų, o taipgi giminių net iš Kanados, Connecticut ir tt.

Laike vaišių ponia V. Barmienė solo išpildė keletą lietuviškų dainelių. Daug sveikinimų ir linkėjimų jauniesiems buvo žodžiu pasakyta ir gauta raštu, kuriuos ponia Šalnienė perskaitė. Svečiai malonių šeimininkų privaišinti, pasilinksminę skirstėsi į namus, o jaunieji tą pačią dieną oro keliu medaus mėnesiui išskrido į Argentiną. Juos ten pasitiks lietuviškos spaudos atstovai ir ten esantieji jaunosios giminės.

Laimingos ir gražios kloties mūsų jauniesiems!

K. Šilėnas

METINIS 134 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Brooklyn, N. Y.—LRKSA 134 kuopos metinis susirinkimas, įvyks sekmadienį, sausio 2, 1955, tuoj po sumos, Karalienės Angelų parapijos salėje.

Visi nariai narės privalome atsilankyt, nes bus rinkimai kuopos valdybos 1955 metams, o ypatingai tie, kurie skolingi už 1954 metus užsimokėkit.

Išpildykim vadovybės prašymą—atvykdami atsiveskit naujų kandidatų įsirašymui.

C. K. E., rašt.

LRKSA 8-TOS KUOPOS NARIAMS

CLEVELAND, Ohio. — L. R. K. S. A. 8-tos kuopos buvo šauktas metinis susirinkimas gruodžio mėn. 6 dieną, 1954. Dėl mažo susirinkusiųjų narių skaičiaus nebuvo galima išrinkti valdybos. Todėl metinis susirinkimas atidėtas ir šaukiamas sausio mėn. 3 dieną, 1955. Kviečiame visus narius šiame susirinkime dalyvauti, kad būtų galima išrinkti naują valdybą ir kitus atstovus 1955 metams.

Susirinkimas įvyks Lietuvių Salėje 7:30 val. vakaro. Narių dalyvavimas būtinas. *Valdyba*

Širdingai Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Pažįstamus su Šventomis Kalėdomis ir Linkiu Visiems Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

VIKTORAS MOTIEJŪNAS
BUCERNĖ IR GROSERNĖ
301—303 WALNUT ST. LUZERNE, PA.

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS, KLIJENTAMS IR PRIETELIAMS LINKIME KUO LINKSMIAUSIŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

EDWIN SITES
FUNERAL SERVICE
Tel. OLympic 4-0771
13 MILL STREET PITTSTON, PENNA.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Pranešame, kad metinis 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 19, 1954, po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje.

Kuopos nariai prašomi šiame susirinkime būtinai dalyvauti.

Kuopos Valdyba

METINIS 28 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LRKSA 28 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 19-tą, Mockaičio svetainėje.

Pradžia 1 P. M.

Bus renkama kuopos valdyba 1955 m. ir svarstomi kiti svarbūs reikalai.

Visos narės nariai dalyvaukite susirinkime. *28 kp. valdyba*

LRKSA 77 KUOPOS NARIAMS

LRKSA 77 kuopos, Swoyerville, metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 19-tą, įprastoje vietoje. Pradžia 2 P. M. Kviečiam visas nares ir narius dalyvauti susirinkime ir atsivesti naują kandidatų įsirašyti. Bus renkama kuopos valdyba 1955 metams ir svarstomi kiti svarbūs reikalai.

V. Montvila, sekret.

LRKSA 46 KP. METINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 19-tą, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, Sugar Notch.

J. J. Nevulis, raštininkas

IŠ TAURŲ KLUBO SUSIRINIMO

Taurų Klubas minėjo savo 23-čią sukaktį ketvirtadienį, gruodžio 2-rą, laikydami priešmetinį susirinkimą pas Jerry Brussock, Edwardsville.

Adv. J. R. Verbalis, varde komisijos, išdavė raportą kas link Elmhurst senelių prieglaudos aplankymo ir įteikimo seneliams dovanų.

Taurai ir Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas važiuos į Elmhurst sekmadienį, gruodžio 19, 1 val. po pietų. Važiuos busais. Yra kviečiami ir pašaliečiai važiuoti, kurie norėtų pasisvečiuoti su seneliais. Busų rezervacijas užsisakykite pas Antaną Ambrozaitį, pašaukdami VA 3-9085.

Seneliams ir senelėms reikalingi drabužiai. Taurai nutarė parinkti drabužių. Būkite geri ir aukokite nereikalingus drabužius seneliams. Drabužius atneškite pas Povilaitį, 300 E. Northampton St., Wilkes-Barre, arba pas Charles Wisnewski, Edwardsville.

Taurai su Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubu turės kalėdinių giesmių programą ir orkestrą palinksminimui senelių. Programai užsibaigus bus pietūs.

Kam laikas pavelija, esate kviečiami su Taurais važiuoti į Elmhurst.

KADIŠIŪTĖS-KIZEVIČIAUS SUTUOKTUVĖS

Kingstono Šv. Marijos bažnyčioje, spalio 6-tą kun. A. J. Norkūnas atlaikė mišias ir sutuokė p. Eleonorą R. Kadišiūtę su Walter Kiževičium.

Palydove buvo Mrs. Edmund Kadišienė, pabroliu jaunavedžio brolis Albinas Kiževičius.

Nuotaką prie altoriaus palydėjo jos tėvas.

Jaunavedė yra duktė Mr. ir Mrs. Jurgio V. Kadišių, gyv. 48 Krych St., Kingston. Ji yra užbaigus Wyoming Valley Hospital School of Nursing ir kurį laiką darbavosi ligoninėje. Jaunavedys yra sūnus Mr. ir Mrs. Walter Kizevičių, 113 Stanton St., West Pittston. Yra baigęs West Chester valstybinę mokytojų kolegiją ir Temple universitetą. Jis yra Atlantic City High School, N. J., fakulteto narys.

Vedybinė puota įvyko Kingston House.

Jaunavedžiai sugrįžę iš po vedybinės kelionės apsigyveno 17 N. Wyoming Ave., Ventnor, N. J.

Ilgo ir laimingo šeimyninio gyvenimo!

MŪSŲ KOLONIJOS NAUJIENOS

Šv. Pranciškaus Tretininkų Draugija turėjo vakarienę gruodžio 5-tą Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje. Pelnas bažnyčios taisymų fondui. Vakarienės laiku kalbas pasakė klebonas kun. M. G. Kemežis, kun. J. Pragulbickas, draugijos pirmininkė Miliukienė ir Lutvinienė. Programos vedėju buvo Jonas Bagočius. Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos auklėtiniai vaidino ir padainavo. Pianu akompanavo kompozitorius J. Žilevičius.

Šv. Vardo draugija kiekvieną antradienį parapijos svetainėj rengia pramogas parapijos mokyklos naudai.

V. Senkus

KALĖDINĖ PRAMOGĄ VAIKAMS

NEW HAVEN, Conn. — Šios parapijos tėvų taryba ruošia vaikučiams gražią kalėdinę pramogėlę, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 19-tą, parapijos svetainėje ir kviečia visus šios parapijos vaikučius atsilankyti ir pamatyti Kalėdų senį ir gauti dovanėlių nuo senelio. Taipgi kviečiami ir tėvai atsilankyti ir pasigėrėti šiuo parengimu. *M.*

VISIEMS LIETUVIAMS LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

MATIKEVIČIŲ LAIDOJIMO BIURAS

P. J. MATIKIEWICZ ir C. J. MATIKIEWICZ
Laidotuvių Direktoriai

235 Mosier St., Nanticoke (Hanover Section), Pa.
Phone Nanticoke 1979

METINIS LRKSA 5-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS IR FORUMAS

Adv. T. E. Mack-Mikelionis
Forumo dalyvis

Sekmadienį, gruodžio 5-tą, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, Pittston, Pa., įvyko metinis LRKSA 5-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas ir forumas.

Pirmininkas Adolfas Norvaiša susirinkimą atidarė 2:50 P. M. Maldą sukalbėjo Stasys Žemaitis.

Pranas Jurevičius, 183 kuopos ir Piliečių Klubo pirmininkas, pasveikino dalyvius ir palinkėjo geriausio pasisekimo svarstymuose.

Pirmininkas padėkojo Susivienijimo sekretoriui V. T. Kvetkui už suorganizavimą forumo ir "Garso" redaktoriui M. Zujui už jo garsinimą.

Mandatų komisija sudaryta iš Vinco Stepulio, Alberto Kalinausko ir Vinco Matikevičiaus.

Vytautas Paulauskas perskaitė pereito apskrities susirinkimo protokolą, kurs vienbalsiai priimtas, kaip perskaitytas.

Mandatų komisijos raportas.

Iš kuopų dalyvauja šie atstovai: 17 kp. Wilkes-Barre—Antanas Skurkis, adv. Edvardas W. Lopatto, Ona Magdalinskienė ir Juozas Aušūra; 30 kp. Scranton—Stasys Žemaitis, Petras Kantakevičius, Petronė Baltrušaitienė ir Juozas Tankelevičius; 34 kp. Kingston — Adolfas Kadušlkevičius, Albertas Kalinauskas, Vladas Grabliauskas, Kazys Kučinskas; 46 kp. Sugar Notch—Baltrus Skučas ir Jurgis Nevulis; 56 kp.—Mildred Uzdella; 57 kp. Exeter—Vincas Stepulis; 80 kp. Eynon—Matilda Galgauskaitė; 111 kp. Plymouth—Verna Radzevičiūtė; 183 kp. West Pittston—Ona Marozienė. Pranas Karpavičius, adv. Thomas E. Mack-Mikelionis; 212 kp. Plains—Motiejus Mieldažis; viso iš dešimties kuopų 22 atstovai; septyni apskrities valdybos pareigūnai, būtent: Adolfas Norvaiša Vytautas Paulauskas, Leona Bagdonaitė, Juozas Narusevičius, V. Matikevičius, Antanas Jonika ir Matas Zujus; trys Vykdomosios Tarybos nariai—sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkas P. J. Karašauskas ir daktaras kvotėjas dr. Wm. Krikščiūnas; bendrai viso 32 atstovai su sprendžiamu balsu.

Sekretorius Vytautas Paulauskas raštu išdavė metinę finansinę apyskaitą. Balansas iš 1953 metų—$654.45; 1954 metais pajamų turėta $403.75, viso $1,058.20. Išlaidų turėta $930.71. Balansas gruodžio 5, 1954—$127.49.

Iždininkė L. Bagdonaitė patvirtino, kad skaitlinės sutinka.

Finansinis raportas priimtas vienbalsiai.

Prie progos pravartu pažymėti, kad šiais metais apskritis didžiausias išlaidas turėjo prisidedant prie kuopų atstovų kelionės seiman išlaidų padengimo.

Albertas Kalinauskas pereitam susirinkime išrinktos veikimo komisijos vardu paaiškino paruoštą planą apskrities iždo padidinimui. Bus dovanų išleidimas. Komisija sekančiam susirinkime jau priduos tikietus platinimui. Tikieto kaina $1.00. Iš viso bus 1001 tikietų. Platintojai gaus komisą—25c nuo tikieto. Laimėtojas galės pasirinkti vieną dovaną iš trijų—kelionę dviem į Atlantic City, Television, arba $300.00 grynais. Komisijos patiekto plano reikalu už ir prieš išsireiškė Mieldažis, Jonika, Žemaitis, Kantakevičius, Karašauskas, Kvetkas, Matikevičius ir Skurkis. Dr. Krikščiūnas pasiūlė komisijos planą priimt, P. Baltrušaitienė parėmė. Priimta vienbalsiai.

V. Paulauskas ragina 5-tos apskrities kuopas pasistengti įrašyt daugiau naujų narių.

V. T. Kvetkas džiaugiasi, kad šiame susirinkime 30 kuopos atstovė Baltrušaitienė pridavė trijų naujų narių aplikacijas. Taipgi pareiškė džiaugsmo, kad šiame susirinkime dalyvauja atstovais du jauni advokatai.

S. Žemaitis ir M. Zujus kalba apie dovanas už naujų narių prirašymą. Pereitas apskrities susirinkimas nutarė skirti tris dovanas, būtent: $25.00, $15.00 ir $10.00. Pasvarsčius nutarta, kad apskritis šias dovanas išmokės tiems asmenims, kurie iki 1955 metų rugsėjo 1 dienos prirašys daugiausia naujų narių į kuopas priklausančias į 5-tąjį apskritį.

FORUMAS

Sekretorius V. T. Kvetkas paaiškino, kad šiame susirinkime suorganizuoto forumo tikslas yra plačiau išsiaiškint lietuvių veiningumo ir organizuotumo reikšmę, taipgi išsiaiškint, kuriais būdais galima būtų padidint Susivienijimo narystę. Forumui pravesti buvo užkviesti keturi jauni lietuviai profesijonalai-advokatai Lopatto, Juškauskas, Mack-Mikelionis ir R. Lowery-Laurinaitis. Dėl svarbių priežasčių du negalėjo dalyvauti. Po to jis pristatė dalyvaujančius advokatus Lopatto ir Mack-Mikelionį.

Adv. Mack-Mikelionis kalbėdamas apie Amerikos lietuvių organizacinį judėjimą ir veiklą apgailestavo, kad ikšiol tik labai nežymus nuošimtis čia gimusių ir augusių yra įtrauktas į tą judėjimą ir veiklą. Jis taipgi aiškino, kad prie jaunųjų kartų reikia eiti priemonėm, kokias jie geriausia supranta ir įvertina. Adv. Lopatto išsireiškė, kad padėtis nėra beviltiška. Jaunoms kartoms reika duoti sporto ir kitokių pramogų, kurios patraukia ir interesuoja. Daviniai parodo, kad ir Susivienijimas jaunuosius įtraukia į savo eiles.

Kaip koreferentai prie forumo išsireiškė Stepulis, dr. Krikščiūnas, Žemaitis, Zujus, Karašauskas, Kantakevičius, Mieldažis ir kiti.

Forumui užsibaigus, sekė tolimesnis apskrities reikalų svarstymas. V. T. Kvetkas paaiškino naują planą narystės didinimo reikalu. Tas planas bus paskelbtas po Naujų Metų visų narių žiniai.

Vasario 16-tos paminėjimui rengti išrinkta komisija iš Kvetkaus, adv. Mack-Mikelionio, adv. Lopatto ir Karašausko. V. T. Kvetkas pranešė, kad jis jau yra susitaręs su WBAX radio stoties savininkais, kurie sutiko užleisti pusę valandos programai Vasario 16-tos paminėjimui.

Apskrities valdybon 1955 metams aklamacijos būdu išrinkti šie: pirmininku—Adolfas Norvaiša; vice pirmininkais—Mildred Uzdella ir Stasys Žemaitis; sekretorium—Vytautas Paulauskas; iždininke—Leona Bagdonaitė; iždo globėjais—V. Matikevičius, J. Narusevičius ir A. Jonika; korespondentu—Matas Zujus.

V. T. Kvetkas pasiūlė pareikšti padėką uoliam apskrities pirmininkui Norvaišai. Padėka pareikšta atsistojimu ir plojimais.

Susirinkimą pirmininkas Norvaiša uždarė 5:05 P. M.

Maldą sukalbėjo S. Žemaitis.

VAKARIENĖ

Susirinkimui užsibaigus, visi dalyviai buvo pakviesti į mažesnį ir gerai apšildytą kambarį vakarienei. Pasidrūtinus, apskrities pirmininkas Norvaiša programai vesti pristatė V. T. Kvetką. Išsireiškė M. Zujus, svečiai A. Galinskas ir Juozas Maceina, Pranas Jurevičius, adv. Mack-Mikelionis, V. Matikevičius, dr. Wm Krikščiūnas, P. J. Karašauskas, P. Kantakevičius ir Petronė Baltrušaitienė. Išgirsta gražių ir paskatinančių minčių darbuotis Susivienijimo naudai ir lietuvystės išlaikymui.

Visi skirstėsi pakilusia nuotaika.

A. A. Mirusiems

A. A. JOKŪBAS ZUJUS, gyv. 51 Kado St., Parsons, gruodžio 4-tą lipdamas laiptais nukrito žemyn ir netrukus mirė. Palaidotas gruodžio 7-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo Šv. Vardo draugijos narys. Buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1914 metais ir įsikūrė Parsone. Kurį laiką užlaikė taverną. Paliko žmoną, dukterį, keturis posūnius, dvi podukras ir tris anūkus.

A. A. VERONIKA ULPIENĖ, 74 Oxford St., Lee Park, Hanover Township, mirė gruodžio 6-tą, palaidotas gruodžio 10 iš Šv. Vincento bažnyčios Pittstono Šv. Kazimiero parapijos kapinėse. Velionė iš Lietuvos atvyko jaunam amžy ir pirmiausia apsigyveno Pittstone. Vėliau persikėlė į Lee Parką ir čia išgyveno 40 metų. Priklausė prie Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos. Paliko dvi dukteris, patėvį, brolį, seserį, pusbrolį ir pusseserę.

A. A. ALEKSONIENĖ (Alson), gyv. 1 Church St., Plymouth, mirė gruodžio 7, palaidota gruodžio 10-tą iš Šv. Vincento bažnyčios Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionė buvo gimusi Plymouthe. Paliko vyrą, sūnų, dukterį, tris anūkus, dvi seseris ir tris brolius.

A. A. BARBORA VILKIENĖ, gyv. 330 Chestnut St., Warrior Run, mirė gruodžio 7, palaidota iš Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tris vaikus ir tris anūkus.

A. A. IGNAS RADZVILAVIČIUS mirė gruodžio 10-tą savo dukters Mrs. Charles Kashuba namuose, 11 Washington Terrace, Pittston. Palaidotas gruodžio 13-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios Mt. Olivet kapinėse. Paliko du sūnus, tris dukteris, septynis anūkus, tris proanūkus ir brolį.

METINIS 10 KUOPOS SUSIRINKIMAS

PHILADELPHIA, Pa.—Philadelphijos 10-tos kuopos visi nariai prašomi dalyvauti kuopos metiniame susirinkime, kuris įvyks 1955 m. sausio 2-rą dieną Šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose tuoj po sumos. Visi pilnamečiai nariai kviečiami būtinai dalyvauti, nes bus renkama nauja kuopos valdyba ir svarstomi kiti kuopos reikalai.

V. Januškevičius, pirmin.
V. Muraškauskas, sekret.

TAVERN FOR SALE

Small Country Tavern, Beer and Liquor License, Electric Beer System, Juke Box, Shuffleboard. Living quarters four rooms. Very good water drilled well; two nice concrete cellars; big two car garage. New three unit motel, showers, sinks, toilets; three acres land, could make a nice picnic grove. Property joins Tunkhannock Creek. Good fishing, swimming. Located on Route 92, just seven miles from Tunkhannock on road going to Nicholson. Price reduced for quick sale due to illness $17,500.00. A real good buy.

Call Nicholson 2-5711 or write PEGGY'S COZY TAVERN, R. D. No. 4, Tunkhannock, Pa.

Visiems Mūsų Kostumeriams ir Visiems Lietuviams Linkime Linksmų Kalėdų Šventės ir Laimingų Naujų Metų!

Empire Oil Co.

MIKAS STANAITIS, Manager
Distributors of AMERICAN OIL COMPANY PRODUCTS
Kampas E. Northampton ir Diamond Streets
Wilkes-Barre, Pa.

SENELIŲ PRIEGLAUDĄ APLANKIUS

CLEVELAND, Ohio.—Lapkričio 17 dieną Liet. Vyčių 25 kp. būrelis narių buvo nuvykę aplankyti Šv. Juozapo senelių namus, kuriuose randasi virš šimto senelių, jų tarpe ir keturi lietuviai.

Šią senelių įstaigą prižiūri ir tvarko seselės (visos lenkės). Jos labai gražiai ir švariai ją užlaiko. Senelial ir senelės jų tvarka ir priežiūra patenkinti. Už buvimą daugiausia visi yra pavedę savo pensijas, kiti moka savais pinigais, o kurie visai neišgali, tai už tokius pusę moka steitas, o kitą pusę miestas, bet už visus turi būt apmokama, nes šioje įstaigoje dirba net trylika darbininkų ir visi gauna žmoniškus atlyginimus.

Rašančiam šią žinelę, teko išsikalbėti su Juozu Kurausku, kuris šioje įstaigoje dirba jau penki metai—kaip tik nuo atvykimo iš Vokietijos. Juozas prisipažino, kad visa kuo pilnai patenkintas—atlyginimu, maistu, drabužiais ir guoliu.

Juozas Kurauskas pats jau yra 67 metų, bet gerai atrodo, malonus ir pašnekus žmogus.

Šioje įstaigoje jaunesnių neprima, kaip 65 metų. Čia randasi du lietuviai: Zoruba ir Bagdonas, kuriedu jau yra sulaukę po 82 metu. Vienas serga, kitas irgi silpnos sveikatos.

Seselė-slaugė man pastebėjo, kad dauguma turi vaikų, bet jie savo tėvelių-mamyčių neateina ir neaplanko, nors jie visada galėtų tą padaryti. Ypatingai J. Kurauskas stebesi iš čia gimusių, kad jie taip gali pamiršti savo tėvus.

Patartina lietuviams, kurie neturite geros priežiūros namuose, o gaunate pensijas ar turite kiek savų pinigų, susipažinti su tokiomis įstaigomis, kaip Šv. Juozapo, o tikiu, kad jūs nesigailėsite.

Vyčiai buvo nusivežę namie paruošto ir pirkto maisto, įvairių dovanėlių ir visi buvo apdovanoti. Seneliai ir senelės prašė ir vėl juos kada aplankyti ir suteikti jiems naujo malonumo.

Senelis

LRKSA 13 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

BALTIMORE, Md.—Gruodžio 5-tą skelbtas 13 kuopos metinis susirinkimas neįvyko. Priežastis tame, kad kuopos sekretorius Juozas G. Budelis dėl žmonės mirties susirinkime negalėjo dalyvauti.

Tadgi metinis susirinkimas nukeltas į sekmadienį, sausio 2-rą, 1955, tuoj po sumos (11:30) parapijos patalpose. Bus renkama kuopos valdyba ir svarstomi kiti svarbūs reikalai.

M. Paškauskas, pirm.

LRKSA 245 KUOPOS NARIAMS

Schenectady, N. Y. — LRKSA 245 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 26, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje tuoj po antrų mišių. Visi nariai malonėkite dalyvauti, turime daug svarbių reikalų apsvarstyti. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1955 metams.

Antanas Zabelskis, sekr.

SKAUSMAI,

NEURALGINIAI IR MUSKULINIAI

Jeigu jūs kentėjot dėl labai įkyčių ir varginančių, kartu su neuralgija ateinančių skausmų; jeigu jūs tiesiog paversti mizerija dėl muskulų skausmų; jeigu jūs pasirengę atiduoti viską už pagelbą nuo tokių laužančių skausmų jūs tikrai susidomėsite gyduole ANTRO.

Raportai parodo, kad ši nuostabi formula greitai palengvina skausmus ir baisias nervų gėlas, nuo įdegimo rankų gyslų, pečių, rankų ir kojų, taipgi pailsusių muskulų. Vartotojai entuziastiškai atsiliepia apie apturėtą pagelbą, kartais su keliomis pirmomis dozomis.

Nekentėk nei vienos kitos dienos neišmėginęs ANTRO. Jūs galite gauti gyduolę pasiunčiant šią iškarpą į KINGSLY CO., Dept. 92, Peekskill, N. Y. Patikrinkite, kad jūsų pavardė ir adresas konverto kampely būtų aiškiai užrašyta. Jūs apturėsite atatinkamą kiekį gyduolių, už kurias užmokėsit paštoriui tik $3.48. Vartokite dabar, iki ANTRO yra pakeitamas už šią kainą.

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR PRIETELIAMS LINKIME LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Shukwietis Bros.

LIETUVIAI GRABORIAI

Vincas Shukvietis
Telephone BU 7-1213
232 Zerby Avenue Kingston, Uenna.

Antanas Shukvietis
Wanamie, Pa. Telephone Nanticoke 595

Uždirbk TAUPMENOMIS 3 %

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498
6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio